

strande i Fjor, ikke mere. Hans kraftige, kirkereftslige Haand er nu kold, og det giver vel en større Lethed for Sagen deroppe. I Særdeleshed naar nu den højtærede Kultusminister kan marchere med Rigets Bisper under Armen, idet han forelægger dette lille radikale Lovforslag, kan jeg ikke indse, at Rigets Bisper ikke skulde kunne blødgøre Landstingets Hjerte med et i Virkeligheden saa konservativt Forslag som det om Menighedsraad.

Dette lille Lovforslag er egentlig paa § 2 nær redigeret af det kirkelige Udvalg. Det glædede mig at høre den højtærede Kultusminister sige nogle pøne Ord om det kirkelige Udvalg, thi man bør sige gode og tilbørlige Ord om dette Udvalg. Der er, synes jeg, blevet sagt saa meget uforstandigt om det, og jeg tror ligesom den højtærede Kultusminister, at det ligger i, at Folk egentlig ikke have læst, hvad der er sagt i denne Forsamling. Det var nemlig en Repræsentation for den danske Folkekirke og en Repræsentation, der var sammensat saa godt, som det paa den Tid var muligt at faa den. Den danske Folkekirke behøver heller ikke at skamme sig over den Repræsentation. De, der den Gang havde noget imod den, vare de kirkelige Individualister; men saadanne Individualister have altid noget imod en Kirkeforfatning. Det er i Virkeligheden, som den største eller i hvert Fald en af de største Kirkeretslærere i forrige Aarhundrede siger — det var Professor Sohm i Leipzig —: „Det at lave en Kirkeforfatning er i sig selv stridende imod den kristelige Kirkes Væsen.“ Det er utvivlsomt rigtigt. En Kirkeforfatning, saadan som vi kunne lave den i Rigsdagen, er i sig selv stridende mod den kristelige Kirkes Væsen. Men det kirkelige Udvalg havde nu en Gang faaet den Opgave at foreslaa noget i Retning af en saadan Kirkeforfatning, og det har det gjort saa godt, som vi kunne ønske det, vi, der have Interesse for det kirkelige Liv i vort Folk.

Det kirkelige Udvalg vilde, at Indholdet af Tankerne i dette lille Lovforslag om Tillæg til Lov om Brugen af Kirkerne ikke skulde fremkomme i Lovform, men derimod ved kongelig Anordning. Naar den højtærede Kultusminister nu ønsker, at det skal vedtages ved Lov, er det utvivlsomt rigtigt i Tilslutning til, at dette Spørgsmaal om Kirkernes Brug nu en Gang er kommet ind under Lovgivningsmagtens Myndighed. Men vi have rigtignok Skrivelser fra 17. Marts 1881 og 2. August 1884, hvor i Virkeligheden det

Princip, som nu gøres gældende ved det foreliggende Forslag om Tillæg til Lov om Brugen af Kirkerne, egentlig allerede er slaaet fast, nemlig Skrivelser, der give Tilladelse til, at fremmede gejstlige, hvis Kirke forpligter dem paa andre eller flere Bekendelsesskrifter end dem, vor Kirke anerkender, kunne faa Lov til ved særlig Tilladelse at prædike i Folkekirken og udføre ministerielle Handlinger for Folkekirkens Medlemmer.

De se altsaa, at i de ministerielle Skrivelser fra 80ernes Begyndelse er der givet Tilladelse til, at Præster, der ikke ere bundne ved vore Bekendelsesskrifter, kunne ikke alene prædike, men ogsaa udføre Daabs- og Nadverhandling i vore Kirker. Det er i Virkeligheden i Forlængelse af disse Skrivelser, at dette lille Lovforslag maa ses og ikke som en Forlængelse af disse Anordninger, som ere trykte her som Bilag til Lovforslaget om Tillæg til Lov om Brugen af Kirkerne, idet nemlig det, der er sket tidligere ved disse Bilag, som her ere aftrykte, er dette, at Folkekirkens Præster faa Lov til at prædike og forvalte Sakramenterne i Frikirkerne. Det er noget helt andet, end at Frikirkens Præster faa Lov til at optræde og forvalte Sakramenterne indenfor Folkekirken, thi derved gives der Lov til, at Præster, der ikke have aflagt Præsteløfte, og som ikke behøve at have teologisk Uddannelse, kunne faa Lov til at optræde i den danske Folkekirke og udføre folkekirkelige Handlinger, altsaa ikke alene prædike, men ogsaa forvalte Sakramenterne.

Det, der sker ved denne Lovs § 2, hvorefter Frikirken bliver et organisk Led i den danske Folkekirke, som ogsaa den højtærede Kultusminister udtrykte sig, er i Virkeligheden, at der bliver en Mulighed for, at Mænd, der ikke have aflagt Præsteløftet, kunne blive Præster i Folkekirken, selv om der er visse Begrænsninger. Principielt er der ingenting i Vejen for, at man nu kan blive Præst uden at have aflagt Præsteløfte og uden at have teologisk Uddannelse, det beror helt og holdent paa Biskoppen. Det er et helt nyt Princip, som kommer ind her. Det er et meget radikalt Princip, men samtidig ogsaa et konservativt Princip. Kirken, og i Særdeleshed den katolske Kirke, er bleven saa mægtig, fordi Paverne have været gode Politikere, de betydeligste Politikere. Historien kender, for øvrigt. De have altid haft det saaledes, at naar der kom en radikal Bevægelse op indenfor